

Oswald Spengler

Autor: Oswald Spengler

Telegrafická odpověď na anketu amerického magazínu Cosmopolitan

Na otázku, zda bude někdy možný světový mír, může odpovědět jen znalec světových dějin. Být znalcem světových dějin však znamená znát lidi podle toho, jací byli a vždy budou. Většina lidí nikdy nepochopí, že velký rozdíl spočívá v tom, zda o budoucích dějinách uvažujeme podle toho, jaké budou nebo jaké bychom je chtěli mít.

Mír je přáním, válka je faktem a lidské dějiny se nikdy nestaraly o lidská přání a ideály. Život je bojem mezi rostlinami, zvířaty a lidmi, bojem mezi jednotlivci, společenskými třídami, národy a státy, ať už se odehrává v hospodářské, sociální, politické či vojenské formě. Je to boj o moc, o prosazení vlastní vůle, výhody nebo vlastního názoru na to, co je užitečné a oprávněné, a pokud selžou ostatní prostředky, člověk se vždy chopí toho posledního, totiž násilí.

Jednotlivce, který používá násilí, můžeme nazvat zločincem, třídu považovat za revoluční či za vlastizrádce, národ za krvežíznivý, ale na věci to nic nemění. Dnešní světový komunismus má své války za povstání, koloniální říše za pacifikaci cizích národů, a pokud by byl svět jednotným státem, nazývaly by se války povstáními. To vše jsou jen rozdíly ve slovech. Nebezpečným faktem je, že dnes mluví o míru jen bílé národy, nikoliv mnohem početnější barevné národy. Dokud tak mluví jednotliví myslitelé a idealisté – mluvili tak ve všech dobách –, nemá to účinek. Pokud se stanou celé národy pacifistickými, jde o symptom sešlosti věkem. Nejedná se o silné a neopotřebované rasy, ale o zřeknutí se budoucnosti, neboť pacifistický ideál znamená konečný stav, který je v rozporu se skutečností života.

Války budou do té doby, dokud bude existovat lidský vývoj. Kdyby se však bílé národy unavily válkou natolik, že by je k ní vlády za žádných okolností nepřiměly, stal by se svět obětí barevných, jako římská říše padla za oběť Germánům. Pacifismus znamená přenechat panství rozeným nepacifistům, mezi nimiž budou vždy i bílí, dobrodruzi, dobyvatelé, panská rasa (v německém originále *Herrenmenschen* – pozn, DP), kteří jakmile uspějí, naleznou příznivce.

Pokud by dnes došlo v Asii k velkému povstání proti bílým, připojilo by se k němu nespočet bílých, protože je omrzel život v míru. Pacifismus zůstane ideálem, válka faktem, a pokud se bílé národy odhodlají nevést už žádnou válku, udělají to ty barevné a stanou se vládci světa.

Zkrácená (anglická) verze odpovědi Oswalda Spenglera na anketní otázku **Peace on Earth... Is it Really Possible?** vyšla v americkém magazínu *Cosmopolitan* v lednu 1936. Německý originál **Ist Weltfriede möglich?** vyšel ve sborníku *Reden und Aufsätze*, München : C. H.

Beck, 1938.

Stručný výběr ze sborníku *Reden und Aufsätze* vydalo nakladatelství Přestupní stanice pod názvem **Pesimismus?** v roce 2022.